

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Financieel-Economische
Zaken**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie

52852489

Bijlagen

Datum 12 juni 2025

Betreft Beroep op CW artikel 2.27 ten behoeve van prijsbijstelling voortgezet onderwijs, het plan basisvaardigheden mbo en het Fonds internationale topwetenschappers

Op 23 april is de Eerste suppletoire begroting van het ministerie van OCW naar de Tweede Kamer verzonden. Voor drie onderwerpen in deze begroting is het naar ons oordeel noodzakelijk, met een beroep op artikel 2.27, tweede lid van de Comptabiliteitswet 2016 (CW2.27 lid 2), om zo snel te mogelijk beginnen met de uitvoering, in afwachting van autorisatie van de Eerste suppletoire begroting door de Staten-Generaal. Ons uitgangspunt hierbij is dat we een betrouwbare en voorspelbare overheid zijn en zorgen voor goede uitvoerbaarheid voor betrokken instellingen. Met deze brief informeren wij u daarom over ons gemotiveerde oordeel dat uitstel niet in het belang is van het Rijk. Het betreft 1) Het uitkeren van de prijsbijstelling voortgezet onderwijs; 2) Het plan basisvaardigheden mbo en; 3) Het Fonds internationale topwetenschappers. We verzoeken de Staten-Generaal om de Eerste suppletoire begroting zo spoedig mogelijk te behandelen. Indien dit niet mogelijk is verzoeken wij u om uw onverwijld oordeel over of u deugdelijk bent geïnformeerd over ons gemotiveerde oordeel dat uitstel van deze drie onderwerpen niet in het belang van het Rijk is.

1) Prijsbijstelling voortgezet onderwijs

Met het uitkeren van de prijsbijstelling in het voortgezet onderwijs worden, in lijn met het primair onderwijs, de materiële budgetten ook geïndexeerd. Deze prijsbijstelling moet worden verwerkt in de bekostigingsregeling die, zoals ieder jaar, medio juni wordt gepubliceerd. Scholen moeten net als in andere jaren, voor de zomervakantie duidelijkheid krijgen over de hoogte van hun bekostiging. Dan kunnen ze dat meenemen in de begroting voor het komende schooljaar, onder andere ten aanzien van de formatie en de inkoop van onderwijsmaterialen. Latere uitbetaling van de prijsbijstelling zorgt voor onzekerheid, kan leiden tot financiële problemen bij schoolbesturen of dat de middelen bij scholen niet tot besteding leiden en daarmee op ondoelmatige wijze in reserves landen.

Het toevoegen van de loon- en prijsbijstelling aan de departementale begrotingen is een kabinetsbesluit als onderdeel van de Voorjaarsnota. Het verwerken hiervan in de bekostigingsregelingen van het onderwijs is normaliter een technische aanpassing en daarmee lopend beleid conform artikel 2.27, eerste lid van de Comptabiliteitswet 2016. Echter, dit jaar beschouwen wij de prijsbijstelling specifiek in het vo als nieuw beleid, omdat wij met ombuigingen mogelijk maken dat het vo alsnog volledige prijsbijstelling krijgt, ondanks het kabinetsbesluit om

bij Voorjaarsnota 2025 over de gehele Rijksbegroting 50% te bezuinigen op de prijsbijstelling.

Onze referentie
52852489

Zoals ook in de Eerste suppletoire begroting is toegelicht wordt hiervoor omgebogen binnen de begrotingsartikelen 1 (Primair onderwijs), 3 (Voortgezet onderwijs) en 9 (Arbeidsmarkt en personeelsbeleid). In onderstaande tabel is te zien op welke specifieke budgetten is omgebogen. De loon- en prijsbijstelling die hiervoor wordt ingezet is niet wettelijk verplicht.

<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	2026	2027	2028	2029	2030
Arbeidsmarkttoelage vo	-10	-10	-10	-10	-10
Nationaal programma leefbaarheid en veiligheid (vrijval deel vve)	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Loonbijstelling subsidies (m.n. onderwijsregio's)	-13,9	-14,6	-14,6	-14,7	-14,7
Loonbijstelling GOAB	-0,4	-8,2	-12,2	-5,8	-11,7
Totaal	-28,6	-37,2	-41,2	-34,9	-40,8

2) Mbo Basisvaardigheden

Het is van belang dat mbo-instellingen in de studie jaren 2025/2026 en 2026/2027 gericht kunnen investeren in de aanpak van taal- en rekenachterstanden om onnodige studievertraging en uitval te voorkomen. Mbo-instellingen doen dit met extra begeleiding, bijvoorbeeld door het inzetten van extra onderwijspersoneel. In het regeerprogramma is onderstreept dat het mbo een extra opdracht heeft bij het versterken van de basisvaardigheden. Om die opdracht waar te maken stellen wij in totaal € 47,2 miljoen beschikbaar via de lumpsumbekostiging. Hierover is uw Kamer op 19 mei 2025 geïnformeerd.

Het is noodzakelijk dat scholen, net als in andere jaren, voor de zomervakantie duidelijkheid krijgen over de hoogte van hun bekostiging. Die duidelijkheid is nodig omdat scholen een begroting voor het komende studiejaar moeten opstellen en daarvoor besluiten moeten nemen. Voor deze investering gaat het om het aantrekken van extra onderwijspersoneel en het treffen van voorbereidingen in docententeams. Daarom is het van belang dat in de bekostigingsbrief en de jaarlijks bijgestelde beschikkingen over 2025 die door DUO, zoals ieder jaar, in juli worden verstuurd duidelijkheid is over het budget. Hierdoor kunnen instellingen tijdig, voordat het studiejaar 2025/2026 van start gaat, ervoor zorgen dat studenten bij aanvang van het studiejaar de extra begeleiding krijgen die ze verdienen en goed mee kunnen komen op hun opleiding. Mbo-instellingen zijn gevraagd zich hierover te verantwoorden in het bestuursverslag van hun jaarrekening.

Deze intensivering wordt gedekt via een extensivering op het regionaal investeringsfonds van € 6,0 miljoen per jaar in de jaren 2025 tot en met 2027 (in totaal € 18,0 miljoen), een extensivering op de regeling doorstroom beroepskolom in de jaren 2026 tot en met 2029 (in totaal € 19,8 miljoen) waardoor beter wordt aangesloten bij het absorptievermogen van de onderwijssectoren en het aanwenden van vrij inzetbare prijsbijstelling op studiefinanciering van in totaal € 9,4 miljoen.

3) Fonds internationale topwetenschappers

Doel is om te starten met een nieuw instrument voor het aantrekken van internationaal wetenschappelijk talent naar Nederland. Het betreft een fonds met in totaal € 25 miljoen, waarvan het grootste deel in 2025. Hierover is uw Kamer op 20 maart 2025 geïnformeerd. Het is van belang dat het instrument op de

kortst mogelijke termijn tot stand komt omdat actuele geopolitieke ontwikkelingen leiden tot een toename in de internationale mobiliteit van wetenschappers en steeds meer landen hierop inspelen. Het is voor het concurrentievermogen, de strategische autonomie en de weerbaarheid van Europa en Nederland essentieel dat ook wij wetenschappers van topniveau blijven aantrekken.

Onze referentie
52852489

Om dit te bereiken wordt door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) een fonds voor internationale topwetenschappers opgericht. NWO is verantwoordelijk voor de uitwerking en uitvoering van het instrument. We zijn voornemens uw Kamer voor de zomer over de uitwerking van het instrument te informeren.

Dekking voor het fonds wordt gevonden in niet wettelijke verplichte loon- en prijsbijstelling op begrotingsartikel 16 (Onderzoek en wetenschapsbeleid). Deze extra middelen betreffen de oorspronkelijke loonbijstelling over de regeling Matching Horizon Europe en Delta Climate Center (DDC) van € 2,9 miljoen in 2025. Daarnaast betreft het € 10,6 miljoen vanuit de prijsbijstelling in 2025. Dit telt op tot € 13,5 miljoen in 2025. De daaropvolgende jaren is de bijdrage tussen de € 2,6 tot € 3,0 miljoen tot en met 2029.

Tot slot

De Staten-Generaal heeft budgetrecht. Dat betekent dat de Eerste suppletoire begroting geautoriseerd moet worden voordat wij kunnen starten met nieuw beleid. In deze brief hebben wij gemotiveerd waarom naar ons oordeel uitstel van de drie onderwerpen in deze brief niet in het belang van het Rijk is. Indien autorisatie van de Eerste suppletoire niet spoedig is voorzien, dan verzoeken wij u conform CW 2.27 lid 2 om uw onverwijld oordeel over of u zich deugdelijk geïnformeerd acht. Wij gaan er tevens van uit dat uw Kamer net als wij waarde hecht aan een sluitende begroting.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Eppo Bruins

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Mariëlle Paul

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW, SOCW

**Financieel-Economische
Zaken**

Van

Persoonsgegevens

Datum

10 juni

Referentie

Bijlagen

Intern OCW afgestemd

Afweging in uitvoering nemen nieuw beleid Voorjaarsnota
besluiten (CW 2.27)

Aanleiding

- U ontvangt deze nota nu, omdat de Tweede en Eerste Kamer geïnformeerd moeten worden over nieuw beleid in de Eerste Suppletoire Begroting waarvoor OCW een beroep wil doen op CW2.27 lid 2.
- In reactie op de eerdere nota en brief en tussentijdse versie via de mail heeft u beiden opmerkingen gemaakt.
- Naar aanleiding van de opmerkingen is de brief aangescherpt en is bij alle drie de onderdelen ook de dekking benoemd. In de bijlage vindt u een versie van de brief met track changes ten opzichte van de laatste versie die u via de mail heeft gezien en een schone versie zoals die na uw akkoord zal worden verstuurd.
- Inmiddels heeft de minister van Financiën ook ingestemd met het verzenden van een CW-2.27 brief voor de drie genoemde onderwerpen.
- FEZ en de BR adviseren u om toch alle drie de maatregelen in deze brief op te nemen omdat punt 1 en 3 anders uitvoeringstechnisch pas eind van het jaar kunnen worden toegekend of het naar verwachting tot een onrechtmatigheid leidt. Voor punt 2 geldt dat langer uitstel gegeven de geopolitieke situatie onverstandig wordt geacht en het zonder deze autorisatie tot een onrechtmatigheid leidt. In bijgevoegde brief zijn punt 1 en 3 vanwege de vergelijkbare argumentatie na elkaar geplaatst.
De Kamer(s) kan (kunnen) er in principe ook voor kiezen om onderscheid te maken in welke uitgave wel en niet wordt geaccordeerd.
- In alle drie de gevallen geldt dat het naar verwachting als nieuw beleid in budgettaire zin moet worden beschouwd omdat er nog geen budgettaire autorisatie voor is.
- In alle drie de gevallen geldt ook dat het niet als nieuw beleid moet worden beschouwd vanuit het perspectief van een demissionair kabinet, omdat de prijsbijstelling vo regulier en jaarlijks is en beide andere zaken al missionair aan de Kamer zijn gemeld.
- Ons uitgangspunt bij alle drie de gevallen is dat we een betrouwbare en voorspelbare overheid willen zijn en daarbij zorgen voor goede uitvoerbaarheid voor onze publieke dienstverlener en de betrokken instellingen.

Geadviseerd besluit

- Akkoord gaan met het verzenden van een CW2.27-brief voor de onderwerpen:
 - o 'Prijsbijstelling vo en bijbehorende bezuinigingen' (1);
 - o 'Het Fonds internationale topwetenschappers' (2) en;

- o 'Basisvaardigheden mbo' (3).
- En de bijgevoegde brief voor **beide kamers** te ondertekenen. Tevens is in de door de Tweede Kamer vastgesteld werkwijze opgenomen dat de minister contact dient op te nemen met de commissievoorzitter van zowel de Tweede als Eerste Kamer.¹ Het doel van dit telefoongesprek is om de voorzitter te vragen dat de betrokken commissie het voorstel spoedig op de agenda zet en hierover besluit.

Kernpunten

- Per onderwerp is de kern als volgt:
 - 1) De prijsbijstelling vo is dit jaar nieuw beleid vanwege de ombuigingen die worden gedaan om hem alsnog uit te keren. Als nu niet gestart wordt met uitkeren in het reguliere proces, kan dat uitvoeringstechnisch pas op het eerstvolgende reguliere moment eind 2025. In dat geval ontvangen scholen de prijsbijstelling veel later in het jaar en is er een risico dat deze in reserves landt. Als de prijsbijstelling wordt uitgekeerd zonder verzenden van een dergelijke brief, is er een groot risico dat deze door de ADR als onrechtmatig zal worden beschouwd.
 - 2) Vanwege de geopolitieke ontwikkelingen moet Nederland direct inspelen op de verhoogde internationale mobiliteit van topwetenschappers. Dit plan is aangekondigd als nieuw beleid en zal naar verwachting door de ADR ook zo worden beschouwd, waardoor starten zonder verzenden van een dergelijke brief, naar verwachting door de ADR als onrechtmatig zal worden bestempeld. Daarnaast wordt de dekking ook breder gevonden dan de budgetten van NWO.
 - 3) Mbo-instellingen moeten bij aanvang van het nieuwe studiejaar kunnen beginnen met de investeringen in basisvaardigheden. Net als bij de prijsbijstelling vo geldt dat als nu niet wordt gestart met uitkeren in het reguliere proces, dat het uitvoeringstechnisch pas op het eerstvolgende reguliere moment eind 2025 kan. In dat geval kunnen mbo-instellingen naar verwachting pas halverwege het schooljaar starten. Als het geld voor basisvaardigheden mbo wordt uitgekeerd zonder verzenden van een dergelijke brief, is er een groot risico dat deze door de ADR als onrechtmatig zal worden beschouwd.

Toelichting

- Nieuw beleid dat ten grondslag ligt aan een ingediende (suppletoire) begroting die nog niet is aangenomen door beide Kamers mag nog niet worden gestart tenzij uitstel van de uitvoering naar het gemotiveerde oordeel van Onze Minister die het aangaat niet in het belang is van het Rijk en hij de Staten-Generaal daarover naar het onverwijld oordeel van de Staten-Generaal deugdelijk heeft geïnformeerd (CW 2.27). Dit is de zogenaamde "CW2.27-brief". Deze wordt verzonden aan de Tweede en Eerste Kamer.
- Het gaat bij deze drie onderwerpen om nieuw beleid in de zin van zaken die budgettair nog niet zijn geautoriseerd (en die in een nog niet geautoriseerde

¹[Kamerstuk 31865, nr. 245 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)

(aanpassing van de) begroting zijn opgenomen). Het gaat daarbij naar oordeel van de bestuursraad en FEZ niet om nieuw beleid vanuit het perspectief van het zijn van een demissionair kabinet. Per onderwerp:

Datum
10 juni 2025

- 1) De prijsbijstelling vo ziet op de reguliere bekostiging en is geen nieuw beleid.
- 2) Het Fonds internationale topwetenschappers is reeds gemeld aan de Tweede Kamer en daarmee bestaand beleid.
- 3) Het plan basisvaardigheden mbo is onderdeel cq. uitwerking van de bredere bestaande aanpak basisvaardigheden en ook reeds gemeld aan de Tweede Kamer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.